

Úplné znenie všeobecne záväzného nariadenia Mesta Bytča
č. 3/1993 zo dňa 26. marca 1993
v znení VZN č. 4/1996, 2/2000 a 4/2002
o prevádzke domov smútku a cintorínov

Mestské zastupiteľstvo v Bytči podľa § 4 odst.3 a § 6 zák. č. 369/90 Zb, o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov vydáva pre územie mesta Bytča toto všeobecné záväzné nariadenie:

§ 1
Úvodné ustanovenie

Úcta k pamiatke zosnulých, k ich pozostalým a spoločenské postavenie a poslanie pohrebísk alebo verejných zdravotníckych zariadení, určených k pietnemu pochovaniu zomrelých, alebo ukladanie ich spopolnených pozostatkov spôsobom zodpovedajúcim zdravotným predpisom prikazujú, aby pohrebiská boli nielen stále udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým vzťahom, ale aby sa zároveň dbalo na všetky zdravotné a iné predpisy.

§ 2
Rozsah platnosti

Toto nariadenie sa vzťahuje na domy smútku v Bytči, Hliníku, Pšurnoviciach a na cintoríny v Bytči, Hliníku, Pšurnoviciach, Malej Bytči, Hrabovom, Mikšovej a Beňove.

§ 3
Správa domov smútku a cintorínov

Správou domov smútku a pohrebísk v Bytči a miestnych častiach sa poveruje správca - nájomca objektov, ktorý je povinný:

- a) starať sa o poriadok v domoch smútku a cintorínoch,
  - b) otvárať a zatvárať domy smútku podľa potreby,
  - c) sprístupniť pozostalým tie priestory domov smútku, o ktoré požiadajú, k vykonaniu pobožnosti alebo občianskemu vzdaniu úcty pred samotným aktom pohrebu.
  - d) zodpovedá za funkčnosť mraziarenského boxu, elektrického osvetlenia, prevádzky vodného zdroja v budove i mimo nej, prevádzky elektrického organu, ozvučenia a bežnú údržbu vnútorných priestorov budovy a areálu cintorína,
  - e) vykonávajú výkop hrobov,
  - f) vymeriava miesta hrobov v súlade s paragrafmi tohto nariadenia,
  - g) zabezpečujú výkopové práce, úpravu okolia hrobu, ale i samotný úkon uloženia telesných pozostatkov do hrobu na základe dojednania s pozostalými,
  - h) upozorňuje pozostalých a rodinných príslušníkov u tých hrobov, ktoré narušujú dôstojnosť cintorína vyžadujú nutné odstránenie závad (zlomené náhrobníky, rozpad betónových rámov, kosenie buriny, bodľačia a pod.),
  - i) v spolupráci s Mestským úradom sa stará o dôstojnosť tých hrobov, ktoré nemajú v obci pozostalých a ide o hroby širšieho kultúrneho a spoločenského významu (takéto hroby sa dopredu určia a po dohode so spomínanými inštitúciami sa o ich udržiavaní napíše záznam).
  - j) určí skládku suchých kvetov a vencov a dbá, aby okrem týchto skládok sa po cintorínoch nevytvárali iné,
  - k) obmedzovať vstup do cintorína rôznym motorovým vozidlám a mechanizmom, najmä k výkopovým prácam hrobov,
  - l) zabezpečiť vývesnú skrinku, oznamujúcu úmrtie spoluobčana, deň a miesto pohrebu,
  - m) správca cintorína zodpovedá za uvedené povinnosti v plnom znení.
- Služby pozostalým budú individuálne dohodnuté s pozostalými.

§ 4
Poriadanie pohrebov

1. Občiansky pohreb sa koná v rozlúčkovej sieni domu smútku, ktorá je vhodná a dôstojne vyzdobená.
2. V dome smútku sa môžu uskutočňovať aj cirkevné obrady s tým, že pred pohrebom môžu byť na žiadosť pozostalých zvezené pozostatky do ktoréhokoľvek cintorína, kde nie je dom smútku. Prepravu hradia pozostalí.
3. Cirkevné symboly a rekvizity môžu byť do obradnej siene domu smútku prinesené len na dobu trvania cirkevného obradu.

§ 5 Pochovávanie

1. O tom, na ktorom mieste má byť podľa plánu pochované telo zosnulého rozhoduje správca cintorína po dohode s pozostalými.
2. Cenník cintorínskych služieb, (položku dotýkajúcu sa pochovania zosnulého) schvaľuje Mestské zastupiteľstvo v Bytči.
3. Zosnulý musí byť pochovaný spravidla do 96 hodín, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Pred pohrebom treba preukázať, že bola vykonaná prehliadka zosnulého, prípadne pitva a že Mestskému úradu a matrike bola podaná správa o výsledku prehliadky.
4. Telá zosnulých na prenosnú chorobu musia byť uložené do rakvy až po zabalení do prestieradla napusteného dezinfekčným prostriedkom. Rakva musí byť uzatvorená.
5. Ak sú splnené všetky predpísané podmienky pre druh pohrebu, ktorý si zosnulý za svojho života zvolil, treba podľa možnosti jeho príaniu vyhovieť. Ak si zosnulý za svojho života neurčil priamo alebo nepriamo druh pohrebu, určí ho ten, kto pohreb objednal.

§ 6 Rozdelenie pohrebiska

Správa pohrebiska po dohode s okresným hygienikom rozdelí pohrebisko na jednotlivé časti, určí ich úpravu. V jednotlivých častiach sú miesta pre jednohroby, dvojhroby a aj pre pochovávanie nad seba.

§ 7 Prepožičiavanie miesta pre hrob alebo urnu

1. Správa cintorína je povinná prepožičať miesto pre hrob na tleciu dobu na 10 rokov od prvého uloženia zosnulého.
2. Tleciu dobu určuje okresný hygienik. táto doba nesmie byť kratšia ako 10 rokov.
3. Ak to pomery cintorína dovoľujú, je správa cintorína povinná prepožičať miesto i na dlhšiu dobu.
4. Poplatky za prepožičanie miesta pre hrob alebo urnu sú uvedené v prílohe tohto nariadenia.
5. Správa cintorína je povinná mať situačný plán cintorína, viesť v ňom evidenciu voľných miest a dovoliť občanom, aby na požiadanie do neho nahliadli.
6. Nikto nemá nárok na prepožičanie určitého miesta. V odôvodnených prípadoch správa cintorína vyhovie tomu, kto pohreb objednáva. Objednávateľ má právo:
  - zriadiť na prepožičanom mieste hrob,
  - uložiť do zeme zosnulého,
  - upraviť povrch miesta.Právo na miesto môže priznať len správa cintorína.

§ 8 Ukladanie telesných pozostatkov do hrobu

1. Mŕtvi sa ukladajú do každého hrobu po jednom, pokiaľ všeobecný záujem nevyžaduje uloženie do spoločného hrobu (napr. epidémia).
2. Správa cintorína môže na žiadosť alebo so súhlasom toho, kto má miesto pre hrob prepožičané dovoliť, aby do toho istého hrobu boli uložené ďalšie telá (príbuzní) nad seba. Pokiaľ neuplynie tlecia doba, je potrebné mať súhlas okresného hygienika.
3. Správca cintorína môže dať súhlas, aby do toho istého hrobu boli pochované dve osoby (manžel, manželka, rodičia, deti). Spoločný hrob nad seba musí dodržať stanovenú hĺbku hrobu, určenú hygienikom, spodný hrob prekrytý betónovou doskou. K spoločnému hrobu (keď je situovaný na strane jednohrobov), nemožno nechávať prázdne miesta pre pochovávanie príbuzných.

§ 9 Exhumácia

1. Pred uplynutím tlecej doby je možné telo zosnulého vyňať zo zeme len na pokyn okresného hygienika alebo s jeho súhlasom, a to za prítomnosti zástupcu správy cintorína. Na žiadosť pozostalých možno vykonať exhumáciu len výnimočne, zo zvlášť závažných dôvodov, a to len vtedy, ak sa osoby blízke zosnulých o nej dohodli.

2. Telá zosnulých na karanténu a nákazlivú chorobu sa nesmú exhumovať spravidla pred uplynutím 2 rokov od pohrebu.

§ 10

Ukladanie spoločných pozostatkov

Spoločné pozostatky sa ukladajú podľa prania zosnulého, vysloveného za jeho života, prípadne podľa prania objednávateľa pohrebu, v urne alebo voľne, na mieste určenia správcu cintorína. Urna musí byť pripravená a uložená vo zvlášťnej skrinke.

§ 11

Hroby na cintoríne

1. Na vybudovanie akejkoľvek časti hrobu (náhrobok, rám, krypta a ostatné príslušenstvo hrobu) je potrebný evidovaný písomný súhlas správy cintorína. Tým je nahradený súhlas iných orgánov, pokiaľ tento súhlas nepodlieha osobitným predpisom. Odborný dozor (spočívajúci najmä v kontrole a usmerňovaní prác pri vybudovaní hrobu) je povinný vykonávať výhradne nájomca, ktorý zodpovedá prenajímateľovi za práce vykonané cudzími osobami v areáloch vyššie uvedených cintorínov (budovanie rámov hrobov, krýpt, pomníkov, atď.). V prípade nedodržania podmienok súhlasu je nájomca povinný nariadiť odstránenie nevhodnej úpravy hrobu na náklady zhotoviteľa. Nájomca vykonáva práce vyplývajúce z jeho predmetu činnosti za úhradu. Finančné prostriedky za uvedené práce sú jeho príjmom.
Úhrada za odborný dozor činí 200,- Sk pri jednoduchej úprave hrobu (napr. rám hrobu), resp. 1000,- Sk pri zložitejšej úprave hrobu (napr. krypta).
2. Pri vyhotovení úpravy hrobu osoba uskutočňujúca práce pokynmi správy cintorína, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmery, výzdobu a druh použitého materiálu. Pritom:
  - a) základy musia byť vykopané do nezamrzajúcej hĺbky a dimenzované na únosnosť stavby,
  - b) dno hrobu musí byť najmenej 50 cm od hladiny spodnej vody,
  - c) pochovávacia plocha musí byť v rozmeroch:
  - d) pri hrobe najmenej 80 x 210 cm,
  - e)
    - pri detskom hrobe najmenej 60 x 160 cm,
    - pri hrobe dieťaťa mladšieho ako 3 roky najmenej 50 x 100 cm.
3. Uličky medzi hrobmi musia byť 30 cm.
4. Vrstva hliny určená na pokrytie rakvy v hrobe musí byť najmenej 140 cm so zreteľom na úroveň okolia hrobu.
5. Predné a zadné rámy hrobov musia byť v rovine s hranicami susedných hrobov.
6. Zásady pri budovaní rámov hrobov:
  - výška obruby hrobov má byť 30 cm,
  - vonkajšia dĺžka obruby pre jednohroby 120 cm, pre dvojhroby 240 cm.
7. Pri ukončení prác je osoba, ktorá ich uskutočňovala povinná na svoje náklady očistiť okolie hrobu a odstrániť zvyšky materiálu.
8. Nie je prípustné, bez súhlasu správy cintorína odpredávať alebo odstraňovať vybudované úpravy hrobu.

§ 12

Stromy a kríky na pohrebiskách

1. Stromy a kríky je možné vysádzať len so súhlasom správy cintorína.
2. Likvidáciu vyrastených drevín možno vykonať so súhlasom správy cintorína a pritom je potrebné dbať, aby pri likvidácii drevín nedošlo k poškodzovaniu susedných hrobov. Po ukončení prác je občan povinný na svoj náklad očistiť okolie hrobu a odstrániť zvyšky drevín. Prevádzateľ týchto prác zodpovedá za spôsobené škody.
3. Správa cintorína nezodpovedá za úraz spôsobený vlastnou nebalosťou v areáli cintorína.

§ 13

Lavičky na pohrebisku

Lavičky v cintoríne možno umiestniť len so súhlasom správy cintorína. Správa určí rozmery, tvar lavičky, spôsob upevnenia. Používať tieto lavičky môžu všetci návštevníci cintorína. Lavičky je potrebné situovať popri hlavnom chodníku, v priestore, aby neprekážali pohrebnému sprievodu.

§ 14
Práce v cintoríne

1. Telá zosnulých ukladajú do hrobu osoby z rodiny zosnulého alebo osoby určené správou cintorína.
2. Na prepožičaných miestach môžu oprávnené osoby (príbuzní) vykonávať drobné práce pre udržiavanie a skrášľovanie miesta (sadenie kvetov, polievanie, čistenie okolia).

§ 15
Starostlivosť o prepožičané miesto

1. Užívateľ je povinný udržiavať prepožičané miesto v riadnom stave.
2. Ak správa cintorína zistí nedostatky v starostlivosti o prepožičané miesto, vyzve užívateľa, aby ich v primeranej lehote odstránil.
3. Zvädnuté alebo ináč znehodnotené kytice, vence, ozdoby iného druhu je užívateľ povinný ukladať na miestach na ten účel určených správcom cintorína.
4. Osoba starajúca sa o prepožičané miesto, ktorá nemá možnosť sa v dostatočnej miere postarať o poriadok v okolí hrobu a v priestoroch hrobu, môže požiadať správcu cintorína o zabezpečenie týchto prác za poplatok.

§ 16
Zánik práva na prepožičané miesto, zrušenie hrobu a odstránenie náhrobku

1. Ak uplynie doba, na ktorú je správa pohrebiska povinná prepožičať miesto, zanikne právo na miesto ak :
  - pomery na cintoríne znemožňujú pre nedostatok miesta prepožičanie miesta na ďalšiu dobu,
  - cintorín alebo jeho časť má byť podľa úradného rozhodnutia zrušená alebo uzatvorená,
  - prepožičané miesto alebo hrobka nie je udržiavaná v dobrom stave,
  - nie je poplatok zaplatený do 3 mesiacov od doručenia výzvy na zaplatenie.Správa cintorína je povinná najmenej 6 týždňov pred uplynutím lehoty upozorniť oprávneného na tieto skutočnosti.
2. Keď právo na prepožičanie zaniklo, vyzve správa cintorína písomne oprávneného, aby do 6 mesiacov odstránil náhrobky, rámy a pod.. Po uplynutí 1 roka, ak sa oprávnený o tieto predmety neprihlásil, správa naloží s týmito vecami ako s vecami opustenými.
3. Hroby a hrobky, o ktorých rozhodol orgán štátnej správy, že majú kultúrnu hodnotu alebo historický význam, nesmú byť odstránené ani po uplynutí doby, na ktorú bolo miesto prepožičané.
4. O zrušení pohrebísk platia ustanovenia § 22 Vyhláška č. 46/1985 Ministerstva zdravotníctva o postupe pri úmrtí a o pohrebníctve.

§ 17
Rozsvetovanie svetiel na cintoríne

1. Svetlá na cintoríne je možné rozsvietiť len tak, ak sú umiestnené vo svietidlách alebo voľne počas prítomnosti návštevníka.
2. Správa cintorína je oprávnená v odôvodnených prípadoch rozsvetovanie svetiel odmietnuť alebo obmedziť.

§ 18
Správanie sa na cintoríne

1. Návštevníci cintorína a domu smútku sú povinní správať sa primerane k piete miesta. Zakazuje sa na cintoríne fajčiť, odhadzovať odpadky, vodiť psov, robiť hluk a pod.
2. Zakazuje sa prístup na cintorín motorových vozidiel a iných dopravných prostriedkov (bicykle, motocykle).
3. Odpadky a podobné predmety sa môžu ukladať na miestach na to určených.
4. Otváracie hodiny:
  - leto: 6,00 hod. - 21,30 hod.
  - zima: 7,00 hod. - 16,00 hod.

§ 19

Dostupnosť záväzného nariadenia

Mestský úrad zabezpečí vydanie nariadenia a jeho umiestnenie na vhodnom, pre verejnosť dostupnom mieste na cintoríne.

§ 20

Kontrola nariadenia a trestné sankcie

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú orgány mesta (poslanci, komisia, Mestský úrad), orgány hygienickej služby a iné splnomocnené orgány.
2. Za nedodržanie ustanovení záväzného nariadenia sa porušovatelia postihujú podľa príslušnej vyhlášky.

§ 21

Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Toto nariadenie bolo prerokované a schválené Mestským zastupiteľstvom v súlade so zákonom a je záväzné pre všetkých občanov, orgány a organizácie na území mesta Bytče a miestnych častí.
2. Akékoľvek výnimky z ustanovení tohto nariadenia môže povoliť len Mestské zastupiteľstvo v Bytči.
3. Zrušuje sa nariadenie mesta Bytče č. 7/1992.
4. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 15.4.1993.
VZN číslo 4/1996 nadobudlo účinnosť 1.4.1996.
VZN číslo 2/2000 nadobudlo účinnosť 28.2.2000.
VZN číslo 4/2002 nadobudlo účinnosť 1.6.2002

Peter Lalinský
primátor mesta